View the original article

СУСПІЛЬСТВО

Із 2022-го на війні, у дитини виявили онкологію. Що робити? Історія Богдана Лещишина

Галина Терещук

25 листопада 2026, 06:30

У 10-річної Катерини виявили онкологічне захворювання у лютому 2026 року. її тато дізнався про це, перебуваючи на військовій службі

ЛЬВІВ – Звільнитися із військової служби під час воєнного стану через виховання дитини з інвалідністю віком до 18 років можна лише за відсутності інших осіб, які зобов’язані її виховувати, згідно із Законом України «Про військовий обов'язок і військову службу».

Офіс Військового омбудсмена ініціює усунення законодавчого обмеження, яке перешкоджає звільненню окремих категорій військовослужбовців за сімейними обставинами. У Верховній Раді перебуває на розгляді законопроєкт №15057, у разі ухвалення якого, будуть внесені законодавчі зміни. Але цей документ ще не пройшов і перше читання.

На сьогодні, коли дитина важко захворіла під час служби батька в ЗСУ, то рішення про його переведення до місця, де проживає родина, залежить від людського фактора, а саме від командира бригади, де служить військовослужбовець.

Про одну історію розповідає Радіо Свобода.

10-річна Катерина показує свою перуку, яку одягає, коли виходить на вулицю.

«Після першої хімії мене підстригли під каре. Бо волосся було ось сюди (майже до талії – ред.). І воно ще лежить вдома. Зараз у мене, як і у всіх дітей після хімії, росте таке кучеряве. Я не переживала, коли ми стригли волосся, бо майже все випало», – каже Катерина.

На лікуванні у лікарні

Вона дуже по-дорослому розповідає про свою хворобу, лікування, які медикаменти приймає, про мрію стати лікарем і рятувати дітей.

Мама дівчинки Наталія Лещишин не приховувала діагноз ані від Катерини, ані від старшої доньки – 13-річної Олександри.

«Катруся побачила, в яку клініку ми приїхали. Ми пояснювали, що ти захворіла, але зараз все виліковується. Просто треба час. Ми лікуємося, як і всі інші діти. Не переживай, буде складно, але воно мине», – говорить Наталія Лещишин.

У лютому цього року, одного дня, Катерина поскаржилась на біль у животі. Маму насторожило те, що дитина лягла і не рухалась.

10 лютого пройшли всі обстеження і медики запідозрили об'ємне утворення у позачеревній порожнині. Одразу скерували в дитячу клініку онкології.

Коли мама Каті почула діагноз – злоякісне утворення, тобто онкологія, – земля пішла у неї з-під ніг.

«Я подзвонила чоловіку, плакала. Такий діагноз був для мене величезним шоком. Кажу йому, що мусить їхати, бо я не дам раду сама. Одна дитина ходить у школу, батьків у нас немає, а я маю з дитиною лягати у лікарню негайно», – розповідає мама.

Наталія і Богдан Лещишини

Майор ЗСУ Богдан Лещишин про діагноз дитини почув, перебуваючи в одній зі східних областей. У війську він – із 15 березня 2022 року, тоді пішов добровольцем у 125-ту бригаду Тероборони. Сьогодні він служить у 125-тій окремій важкій

механізованій бригаді. Це з'єднання Сухопутних військ ЗСУ у складі 3-го Армійського корпусу.

Після того, як подзвонила дружина, Богдан Лещишин звернувся до командира і його відпустили на кілька днів додому. Наприкінці червня командир відправив його у відрядження у Львів, щоб він міг бути з донькою, коли вона проходила інтенсивний курс хіміотерапії.

До приїзду чоловіка Наталія була сама з двома дітьми. Фактично, з квітня по вересень, вона майже весь час була у лікарні з донькою.

Катя Лещишин під час лікування

«При онкології хтось має бути поруч із дитиною у лікарні, бо постійно вимірюєш певні показники, а старша донька була сама, покинута на знайомих. Катрусі призначили 6 блоків інтенсивної хіміотерапії. Перший почався у квітні. Лягали на 10 днів в лікарню, проходили хіміотерапію, потім виписували, кожен день здавали аналіз. Через тиждень аналізи гірші і знову шпиталізація. Це безперервний процес. У старшої доньки діагностували тривожні розлади, це все мимо неї не пройшло: і сестра захворіла, і тато далеко, і вона – одна», – говорить Наталія.

Сестри Олександра і Катерина

13-річна Олександра розповіла Радіо Свобода, що за час лікування сестри вона почала по-іншому думати, стала самостійною.

«Я достатньо довго прожила сама, навіть була сама вдома з високою температурою. Через те, що мало бачилася із батьками, що Катруся захворіла, то дещо гірші стали наші стосунки, почали сваритися. Бо на мене багато навалилося, і це все вплинуло», – ділиться Олександра.

Дівчинку підтримували її друзі у школі, і у танцювальному гуртку. А коли тата перевели на службу у Львів, стало легше, кажуть дівчата.

«Тато підтримує маму, мене і Катю. Мама спокійніша, коли є тато і загалом їй легше», – зауважила Олександра.

Сестри до захворювання 10-річної Катерини

13 листопада вчергове Наталія з онкохворою донькою потрапила у лікарню.

Чоловік подав рапорт через «Армію+» про надання відпустки за сімейними обставинами, пояснивши, що дружина з дитиною перебувають у лікарні, а друга донька залишається без нагляду. Раніше військовослужбовець надав командиру всі документи, згідно з розпорядженням 3-го Армійського корпусу, що має на утриманні дитину з інвалідністю.

> **“Рапорт мій не розглянули, тобто відпустки не надали**
>
> Богдан Лещишин

«Телефоную начальнику штабу, кажу, що подав рапорт на відпустку, на що у відповідь почув, що це мої проблеми, що мене планують переводити в іншу військову частину, яка базується у східному регіоні. Рапорт мій не розглянули, тобто відпустки не надали. 18 листопада я отримав витяг з наказу. У кінці вказані причини переведення, а саме наказ командира в/чА5111 і мій рапорт №1626/41931 від 16 листопада 2026 року. Але я його не писав і не підписував, не знаю, що там у ньому. Поки я перебував у ротації 4 роки, то все було нормально, а коли сталась біда, то я став проблемою. Але це заслуговує хоча б на співчуття і розуміння», – говорить військовослужбовець Богдан Лещишин.

Радіо Свобода скерувало запит у 3-тій Армійський корпус із проханням пояснити ситуацію щодо військовослужбовця Богдана Лещишина, чому його переводять, попри важкий стан дитини, а також надати інформацію про рапорт №1626/41931.

Який вихід?

В Україні розділені права цивільного і військового батька, у кого дитина з інвалідністю. Цивільна особа має право на відстрочку від військової служби, а військовий, якщо дитина захворіла під час служби і має інвалідність, не має права звільнитись з ЗСУ, якщо є інша людина, тобто мама, яка зобов'язана виховувати таку дитину.

Адвокат з військового права у Львові **Євген Филипець** зауважує, що це специфічний момент, чи лише мама виховує дитину у разі служби тата, чи можуть бути бабусі і дідусі. Бо у законі це не прописали.

Різницю у правах цивільної людини і військової мав би зняти законопроєкт, який у Верховній Раді ще не розглянули.

Коли військового переводять із місця служби до місця проживання (випадок Богдана Лещишина – ред.), то це рішення ухвалює військове командування. Мова йде про те, що переведення в такому випадку може бути за рапортом військовослужбовця з сімейних обставин, пояснює адвокат Євген Филипець.

Якщо переводять з однієї військової частини до іншої, то це рішення ухвалює, наприклад, командування Сухопутних військ чи Генеральний штаб.

Родина Лещишин до захворювання молодшої доньки

Переведення за сімейними обставинами це питання в компетенції командира. Командир має право дати відпустку, якщо є на це підстава. Командир може здійснювати переміщення особового складу, в тому числі за рапортом, з врахуванням обставин.

«Думаю, що в цьому випадку почують і відреагують, бо це виключно закриється на людському факторі, який відповідає чинному законодавству. Військове законодавство каже, що рапорт повинен йти знизу догори. І, можливо, на якомусь етапі знизу і є проблема. Ми практикуємо подавати, в тому числі, документи зверху донизу. Адже командир, наприклад, бригади може набагато швидше вирішити цю проблему і вона б не мала жодного розголосу, а людина була б під час операції дитини, реабілітації, а коли стає здоровою, то батько повертається на військову службу. І так би мало бути», – наголошує адвокат Євген Филипець.

> Військовослужбовці ЗСУ, які виховують та утримують дітей з інвалідністю віком до 18 років, зможуть проходити службу за місцем їхнього проживання або в

найближчій можливій місцевості. Таким став результат звернення Офісу військового омбудсмена до Головнокомандувача ЗСУ.

Ще 31 жовтня цього року до командувачів видів (родів) військ (сил) і керівників органів військового управління було доведено вимогу щодо неухильного виконання **Положення про проходження громадянами України військової служби у ЗСУ при розгляді рапортів про переміщення за сімейними обставинами військовослужбовців, які виховують та утримують дітей з інвалідністю віком до 18 років**.

В офіційному повідомленні Офісу військового омбудсмена мовиться, що переведення можливе на рівнозначні або нижчі посади до військових частин або органів військового управління, розташованих за місцем проживання дітей або в найближчій можливій місцевості, з урахуванням рівня укомплектованості військових частин. А це дозволить військовим брати активнішу участь у житті дитини з інвалідності та догляді за нею.

Ситуація, у яку потрапив Богдан Лещишин, є незрозумілою. Він надав усі документи про захворювання доньки, а також звернувся і в Офіс військового омбудсмена. Але що буде далі – не знає.

Зараз родина чекає на другу, ще складнішу операцію дитини. У хребет Катрусі мають встановити імплант.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Драпатий: три місяці на посаді. Що зробив головком ЗСУ? Оцінки військових і аналітиків

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Військові побачили нові «підводні камені» реформи? Контракти, зарплати, терміни

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Влада повернулася до військових задом». Розповідь фронтового хірурга Журавля

Галина Терещук

В ефірі Радіо Свобода – з 2000 року. Закінчила факультет журналістики Львівського національного університету імені Франка. Маю досвід роботи на телебаченні і в газеті.

Суспільство | Війна

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.